

Dziennik-Urzędowy

ces. i król. Komendy obwodowej w Nowo-Radomsku.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 24. listopada 1915.

1.

Premie za odnalezienie przedmiotów wojskowych.

Aby zapobiedz zatraceniu przedmiotów skarbowych, wypłacać się będzie ludności cywilnej, nawet nieprzyjacielskiej następujące premie w gotówce także i za przedmioty, pochodzące od nieprzyjaciela.

1) Za wskazanie miejsc, gdzie znajdują się pozostawione działa austr.-węgier. lub nieprzyjacielskie a mianowicie: za działa polowe . . . . . . do 350 K

za 10 cm. moździerze lub 12 cm. haubice . do 600 K

za ciężkie działa . . . . do 900 K

Za odnalezione działa bez zamków lub bez przyrządów do celowania, wypłacać się będzie tylko trzy czwarte premii.

Premie wypłacać będzie najbliższa kasa wojskowa (operacyjna) na podstawie nieostemplowanego kwitu odbiorcy premii.

2) Za inne materyały (metale, broń, odzież, etc.) austr.-węgier. armii lub nieprzyjaciela.

a) za sortowaną miedź (także za próżne łuski nabojów piechoty i uszkodzone łuski nabojów artyleryi) miedź, nikiel, bronz, aluminium, cynk i ołów, o ile pochodzą z przedmiotów wojskowych, za 1 kg. . . . . 70 h.
za nieuszkodzone łuski nabojów artyleryi płacić się będzie potrójną cenę t.j. za 1 kg. 2 k. 10 h.

b) za ostre naboje piechoty — za 1 nabój . . . . . 1 h.

c) za żelazo, na którym są inne metale (np. odłamki nabojów artyleryi) za kg. 6 h.

d) za żelazo bez innych metali . . . . . . za kg. 1 h.

e) za zupełnie dobry do użytku karabin austr. węgier. . . 5 k.
za zupełnie dobry do użytku karabin nieprzyjaciela . . 4 k.

f) za karabiny niezdatne do użytku, za odzież, ręczną broń palną i niepalną, dalej za wszelkiego rodzaju części uzbrojenia—o ile nie ustalono specyalnych premij . . . . . . za kg. 25 h.

g) za karabin maszynowy . . . . 50 k.

h) za gotówkę i rzeczy wartościowe 5% znalezionych pieniędzy lub ceny szacunkowej.

l) za wartościowe lub trudne do odnalezienia przedmioty np. lornetki, lornety, aparaty misternie wykonane, wozy, konie, bydło, 5% wartości szacunkowej;

k) ostrych naboji artyleryi (nieeksplodowanych) i nie eksplodowanych granatów ręcznych nie powinny osoby niepowołane poruszać z powodu niebezpieczeństwa wypadku.

Za dokładne wskazanie miejsca z amunicyą artyleryi nagroda 65 h—zaś miejsca z granatami ręcznymi 30 h.

Premie wypłacone będą tylko wówczas, jeżeli Władze wojskowe nie mogłyby danego przedmiotu odnaleść bez interwencyi osoby cywilnej.

Osoby cywilne, które nie wskażą miejsca, gdzie się znajdują działa (ostre naboje artyleryi i granaty) lub też zatają posiadanie przedmiotów wojskowych, będą surowo karane.

2.

Handel końmi - przemycanie koni.

Mimo obwieszczenia z 26. czerwca 1915 l. 6848 sprzedaje się jeszcze ciągle i przemyca przez granicę konie z Obwodu Noworadomskiego na terytoryum niemieckie.

Wobec obecnego wielkiego braku koni powoduje sprzedaż i przemycanie koni na terytoryum niemieckie nieobliczalne szkody dla tutejszego gospodarstwa.

Dlatego wydaję następujące zarządzenia.

1) Zawodowym handlem końmi zajmywać się mogą tylko handlarze, którzy otrzymali od c. i k. Komendy Obwodowej licencyę na handel końmi.

Na podstawie licencyi handlować można końmi tylko w granicach Obwodu Noworadomskiego.

2) Sprzedaż koni po za granice Obwodu nastąpić może tylko za pozwoleniem c. i k. Komendy Obwodowej.

3) Ludzie, którzy nie mają gospodarstwa rolnego, np. furmani, dorożkarze, kupcy i t. d. mogą trzymać tylko taką ilość koni, która im jest potrzebna do przedsiębiorstwa.

4) Osoby, nie stosujące się do powyższych przepisów, karane będą grzywną do 2000 k. lub aresztem do 6 tygodni oraz konfiskatą koni.

3.

Kontrola miar i wag.

Polecam wszystkim posterunkom żandarmeryi, urzędom gminnym i Magistratowi w Noworadomsku, aby od czasu do czasu niespodziewanie przeprowadzały kontrolę miar i wag w sklepach kupców i o każdym nadużyciu nierzetelnych kupców donosiły natychmiast c. i k. Komendzie obwodowej. Magistrat w Noworadomsku i urzędy gminne mają w tych miejscowościach, w których odbywają się jarmarki, mają ustawić wagi publiczne dla wolnego użytku ludności.

4.

Czas ochrony zwierzyny i polowania w okupowanej części Polski.

przepisany obecnie przez c. i k. Wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo w Lublinie.

Czas ochrony: ▒

Rodzaj zwierzyny	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Łosie	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒				
Jelenie i daniele	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒					
Kozły (sarny)	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒
Zające		▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒			
Jarząbki		▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒				
Głuszce i cietrzewie	▒	▒	▒ 15		15 ▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒
Kuropatwy	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒ 15				
Bażanty	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒ 15				
Przepiórki i dzikie gołębie	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒				▒	▒
Dropie		15 ▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒ 15				
Ptactwo błotne				15 ▒	▒	▒						
Ptactwo wodne				15 ▒	▒	▒						
Samice łosi, jeleni i saren; Cielęta i szpiczaki; Kury głószców, cietrzewi i ptactwo śpiewające	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒	▒

W lasach miejskich polować na razie nie wolno.

5.

Przepisy policyjno - budownicze dla miasteczek i wsi.

Zauważono, iż przy odbudowywaniu zniszczonych zabudowań gospodarczych względnie przy stawianiu zupełnie nowych budynków w miasteczkach i wsiach tutejszego obwodu, pomijane są przez właścicieli wszystkie istniejące przepisy policyjno budownicze, co w rzeczywistości sprowadzić musi dla budynków zwiększenie bezpieczeństwa powstawania pożarów.

Wskutek tego wzywa się wszystkich Panów Wójtów i Sołtysów do ścisłego przestrzegania poniżej podanych i dotychczas obowiązujących przepisów policyjno-budowniczych a w wypadku niezastosowania się do tychże przez budującego właściciela domu, do natychmiastowego wstrzymania budowy zaraz na początku z pomocą posterunku c. i k. żandarmeryi i niezwłocznego przedłożenia odpowiedniej relacyi c. i k. Komendzie Obwodowej.

1) Wszystkie budynki mieszkalne oraz gospodarcze, stawiane przy rynkach lub głównych ulicach, muszą być kryte ogniotrwale.

2) Budynki mieszkalne oraz gospodarcze, stawiane przy drogach podrzędnych, mogą być kryte drzewem z zastrzeżeniem wyjątków i postanowień, umieszczonych w ustępie 3 i 4.

3) Budynki gospodarcze niemieszkalne, które od budynków mieszkalnych są odległe więcej niż 50 rosyjskich sażni lub też te, które od innych budynków gospodarczych niemieszkalnych są odległe więcej niż 4 rosyjskie sażnie, mogą być kryte słomą.

4) Drewniane budynki mieszkalne oraz gospodarcze nie mogą być stawiane w odległości mniejszej od innych budynków niż 3 rosyjskie sażnie. W wypadkach wyjątkowych, mianowicie wtedy gdy powierzchnia przeznaczona pod zabudowania gospodarcze na dochowanie tego warunku nie zezwala, może być udzielone zezwolenie na zmniejszenie tego odstępu jednakże tylko z tym zastrzeżeniem, iż powyższe budynki będą kryte ogniotrwale oraz iż oddzielone będą od siebie murem ogniowym, sięgającym co najmniej na 1 rosyjską stopę ponad dach.

5) Kominy muszą być murowane od samych fundamentów.

6) Budynki frontowe muszą być w ten sposób stawiane, by szerokość ulic głównych wynosiła najmniej 8 rosyjskich sażni, zaś szerokość ulic pobocznych najmniej 6 rosyjskich sażni.

7) Udzielanie zezwoleń na wykonanie budynków fabrycznych oraz zakładów przemysłowych należy do zakresu działania c. i k. Komendy Obwodowej i podobne zezwolenia nie mogą być przez Zarządy gminne wydawane.

6.

Dokumenty podróży na teren niemiecki.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że wedle najnowszego zarządzenia Władz niemieckich każdy, udający się z terenu okupacyjnego austr. węgier. na teren niemiecki, musi mieć oprócz paszportu także legitymacyę, wystawioną przez ces. niemieckie Władze.

Celem uproszczenia przepisów w sprawie dokumentów podróży wdrożono u Władz niemieckich odpowiednie kroki.

7.

Karma dla bydła z naci ziemniaczanej.

Celem zaopatrzenia się na zimę w zapasy karmy wobec dzisiejszych trudnych stosunków należy zbierać, o ile to możliwe, wszelkie na paszę zdatne rośliny i części roślin.

Nać ziemniaczana ze względu na jej wielką ilość i wysoką wartość pokarmową, odpowiadającą wartości siana łąkowego, powinna być zamiast siana używana lub zakwaszana.

Naci ziemniaczanej świeżej na paszę używać nie należy.

Nać ziemniaczana posiada trzykrotną wartość pokarmową słomy z ozimego zboża (34 przeciwko $11{,}_5$ części pożywnych) i zawiera $6{,}_7\%$ surowej proteiny, słoma zaś z ozimego zboża tylko 0,2.

Siano ze zmarzniętej naci ziemniaczanej ma tę samą wartość co z naci zielonej, jak to stwierdzonem zostało przez przedsięwzięte w Niemczech próby zastosowania tej karmy u przeżuwaczy.

Dalsza zaleta zmarzniętej naci kartoflanej polega na tem, że liście a więc najpożywniejsze części nie tak łatwo się kruszą, jak siano ze świeżej a w szczególności ze zwiędłej naci kartoflanej.

8.

Zajęcie błonek ze ślepych kiszek bydlęcych.

Zajmuje się niniejszem na cele wojskowe wszelkie zapasy błonek, stanowiących powłokę otrzewną ślepej kiszki u bydląt.

Kierownicy rzeźni publicznych i rzeźnicy mają dbać o to, aby błonki te bezpośrednio po dokonanej rzezi na miejscu zbierano, solono w stanie wilgotnym i pakowano.

Uważać przytem należy, ażeby błonki były w całej ich długości starannie, bez przedziurawienia zdejmowane i żeby ich przy dalszej manipulacyi nie uszkodzono.

Za przekroczenia niniejszego obwieszczenia c. i k. Komenda Obwodowa karać będzie winnych grzywną pieniężną do 1,000 koron, względnie aresztem do 3 miesięcy.

9.

Doręczanie wezwań c. i k. Sądu wojskowego.

Ze strony sądu Wojskowego c. i k. Komendy obwodowej zauważono, że od czasu, jak poruczono Wójtom i Sołtysom doręczanie stronom urzędowych pism i wezwań, zawezwani do sądu nie jawią się w oznaczonym terminie lub wcale do rozprawy nie przychodzą.

Spostrzeżenie to dowodzi, że organy gminne nie spełniają należycie obowiązków ciążących na nich w poruczonym zakresie działania.

Celem zapobieżenia temu polecam Wójtom i Sołtysom, aby należyte doręczanie pism urzędowych osobiście nadzorowali, a przy doręczaniu urzędowych wezwań czuwali nad

punktualnym jawieniem się w urzędzie stron zawezwanych.

Wójtowie i Sołtysi, nie stosujący się do niniejszego nakazu, będą dotkliwie karani.

10.

Należytości stemplowe.

Zdarzają się często wypadki, że podania wpływające do tut. c. i k. Komendy są za nisko ostemplowane a także strony, wnoszące podania, nie dołączają marek stemplowych na odpowiedź.

Te niewłaściwości powodują zwłokę w załatwianiu spraw, gdyż w myśl postanowień, ogłoszonych w dzienniku urzędowym część VIII z 18. 8. 1915, podania niewłaściwie lub wcale nieostemplowane nie mogą być załatwione przed uiszczeniem przepisanych należytości stemplowych.

11.

Wyroki i kary.

1) Prawomocnym wyrokiem c. i k. Sądu wojskowego w Noworadomsku z 28. października 1915 zostali uznani winnymi Sylwester Łasoń, gospodarz z Dobroszyc i Michał Kuźnik, gospodarz z Wiewiórowa a mianowicie:

Lasoń zbrodni nadużycia władzy urzędowej, a

Kuźnik zbrodni nakłaniania do nadużycia władzy urzędowej i za to zostali skazani

pierwszy na karę ciężkiego więzienia przez sześć miesięcy, zaostrzonego co miesiąc dwa razy postem i twardem łożem,

drugi na karę więzienia przez trzy miesiące, zaostrzonego co miesiąc jednorazowym postem i twardem łożem.

Wymienieni w miesiącu marcu 1915 a mianowicie:

Lasoń jako naczelnik gminy kazał sobie zapłacić od przemytnika koni Kuźnika za niezrobienie pewnego doniesienia 50 M., przez co dopuścił się w urzędzie, w którym był zobowiązany, nadużycia powierzonej mu władzy urzędowej, wskutek czego państwo miało ponieść szkodę,

Kuźnik natomiast wręczył naczelnikowi gminy Lasoniowi 50 M. w tym celu, ażeby go nakłonić do zaniechania doniesienia o przemytnictwie koni a więc podarunkami skłoni stojącego w publicznej służbie do nadużycia obowiązków urzędowych.

2) Berek Zuckerman, rodem z Kraśnika, kupiec w Noworadomsku, został wyrokiem c. i k. Sądu obwodowego w Noworadomsku z 17. listopada 1915. uznany winnym zbrodn nakłaniania do nadużycia władzy urzędowej, popełnionej w ten sposób, że oficerowi przydzielonemu do Oddziału gospodarczego c. i k. Komendy obwodowej w Noworadomsku, przy sposobności odbioru ziemniaków w zamiarze skłonienia go do naruszenia obowiązków służbowych, ofiarował w podarunku złoty zegarek i zato skazany został na trzy miesiące więzienia·

3) Milicyanci Bolesław Kałka, Antoni Klekowski, Adam Gałwa i Wincenty Łęski z Noworadomska ukarani zostali dwumiesięcznem ciężkiem obostrzonem więzieniem za zbrodnię nadużycia władzy urzędowej, popełnioną przez to, że Kałka wypuścił za wynagrodzeniem z aresztów miejskich aresztanta, zaś reszta ukaranych uwolniła za wynagrodzeniem kilku mieszczan od dostarczenia zarekwirowanych podwód

4) Wójt gminy Mykanów Jan Switała ukarany został grzywną w kwocie 100 K i zwolniony z Urzędu wójtowskiego za niedbałe wykonywanie swych obowiązków a w szczególności za zaniedbanie poczynienia potrzebnych zarządzeń celem otwarcia w oznaczonym czasie szkół w jego gminie mimo kilkakrotnych poleceń c. i k. Komendy obwodowej.

5) Młynarza Rewina Offmana ze wsi Garnek ukarano za zaniedbanie wykonania nakazanych mu zarządzeń sanitarnych z powodu wybuchu w jego mieszkaniu tyfusu brzusznego grzywnę w kwocie 100 Koron względnie 10 dniowym aresztem.

6. Mimo kilkakrotnie pisemnie i ustnie publikowanych wskazówek i pouczeń co do zwalczania chorób zakaźnych zdażają się przecież wypadki, że pojedyncze organa wykonują swoją służbę nadzwyczaj niedbale i powodują przez to rozszerzanie się wspomnianych chorób.

1) Wójt z Przyrowa Lukasz Zych zaniechał wczas umieścić tablice ostrzegawcze na kilku domach w Wiercicy, w których panowała ospa, wydał mieszkańcom izolowanych domów środek desinfekcyjny lyksyl skoncentrowany zamiast rozcieńczony wodą i nie pouczył odpowiednio oglądacza zwłok co do wynagrodzenia, tak że ten za oglądanie zwłok pobierał wynagrodzenie w wysokości nawet ponad 2 ruble.

2) Sołtys z Wiercicy Józef Politacha zaniechał zawiadomić wójta z Przyrowa bezzwłocznie o wybuchu ospy i przez to udaremnił natychmiastowe zastosowanie środków ostrożności.

3) Oglądacz zwłok z Przyrowa Franciszek Ruszel wystawiał poświadczenia, nie oglądając zwłok; wskutek tego niedbalstwa mogły zajść wypadki, że o zachorowaniu na ospę względnie o śmierci wskutek tej choroby nie meldowano.

4) Sołtys z Sygątki Ignacy Zych doniósł o wypadkach zachorowania na ospę dopiero po upływie 2 tygodni, wskutek czego nie można było zastosować środków ostrożności.

Za to usuwa się Wójta Lukasza Zycha z Urzędu wójtowskiego i skazuje się go na karę 4 tygodniowego aresztu, sołtysa Politachę Józefa skazuje się na 3 tygodnie aresztu; oglądacza zwłok Franciszka Ruszela usuwa się jako oglądacza zwłok i skazuje się go na 3 tygodnie aresztu, zaś sołtysa Ignacego Zycha na tydzień aresztu.

12.

Listy gończe.

1) Dnia 27. października 1915. podczas dokonywanej rewizyi bandy rabusiów w Szydłowcu zostało przez bandytów dwóch żandarmów i jedna osoba cywilna zamordowanych,

zaś jeden żandarm ciężko poraniony. Z bandytów ujęto tylko 3, reszta zaś najbardziej winnych sprawców zbiegła.

Za ujęcie i dostawienie tych zbiegłych bandytów względnie dostarczenie pewnych wskazówek, któreby doprowadziły do ujęcia i przytrzymania tych bandytów c. i k. Komenda obwodowa w Końskich wyznacza nagrodę:

TYSIĄCA KORON

Imiona i nazwiska oraz rysopisy zbiegłych bandytów są następujące:

1. Feliks Fidelski, handlarz koni ze Sadku (gmina Szydłowiec), 45 lat, wzrostu średniego, szczupły, krótkiego wzroku, nosi ciemno niebieskie okulary, o małym ciemnym wąsie, ciemnych krótko strzyżonych włosach, ubrany w krótki ciemny surdut, wysokie buty i niebieski kaszkiet.

2. Ignacy Szymański, woźnica z Podzamcza (gmina Szydłowiec) 38 lat, wzrostu średniego, wyglądu zdrowego, twarzy pełnej, o krótkim ciemnym wąsie i krótko strzyżonych ciemnych włosach, ubrany w ciemne ubranie, długie kudłate palto i zwykły niebieski kaszkiet.

3. Wojciech Andrzejski, pochodzenia nieznanego, 40 lat, wzrostu wysokiego, silnej budowy, twarzy okrągłej, słaby ciemny zarost, oczu piwnych, włosów ciemnych do góry zaczesanych, typowego wyglądu zbrodniarza, ubrany w ciemne ubranie, sztywlety i niską niebieską czapkę.

Rysopisy reszty bandytów, którzy razem z Andrzejskim do Szydłowca przybyli są następujące:

1. Jeden wzrostu średniego, szczupły, 35 lat, żółtej cery, ospowaty, blondyn, z miejscami wskutek ospy pod nosem niezarośniętemi włosem, nosił stary futrzany kubrak podszyty skórą, wytarty miejscami, buty wysokie z cholewami, miał przy sobie rewolwer.

2. drugi wzrostu średniego, twarzy okrągłej pełnej, 40 lat, ciemnych wąsów, w kątkach ust wybitnie gęstych, ospowaty, ciemne podkowy pod oczami wołano nań „Wolski", nosił bardzo zniszczone ubranie, buty wysokie z cholewami, miał przy sobie rewolwer wojskowy.

3. trzeci wzrostu małego, krępy, barczysty, 30 lat, twarzy okrągłej i czerwonej, włosów czarnych krótko strzyżonych, szpiczastych wąsów, nosił ciemne ubranie, (krótką kurtkę) buty z cholewami, miał rewolwer.

4. czwarty średniego wzrostu, 32 lat, twarzy średnio pełnej, blondyn, wąs krótko przystrzyżony, ciemno ubrany, miał rewolwer.

5. piąty wysokiego wzrostu, 20 lat, chudej bladej twarzy, blondyn, ubrany w ciemne kratkowane ubranie, kamaszki skórzane, miał strzelbę o podwójnych lufach.

6. szósty wysokiego wzrostu, 35 lat, żółtej cery, o małym żółtym wąsie jedna powieka przymknięta, nosił szary surdut i wysokie buty z cholewami.

W razie przytrzymania powyżej opisanych bandytów należy ich dostawić do c. i k. Sądu wojskowego przy Komendzie obwodowej w Końskich, lub do najbliższego posterunku żandarmeryi, któremu należy równocześnie podać szczegóły dotyczące ich aresztowania.

2) Jan Sira, skazany za zbrodnię kradzieży na jeden rok ciężkiego więzienia, uciekł w nocy z 4. na 5. listopada 1915 z c. i k. aresztu polowego w Noworadomsku.

Wyżej wymieniony urodzony w Łodzi. lat 46, rzym. kat., żonaty, 'zarobnik, nizkiego wzrostu, silny brunet, ma oczy brunatne, czarne brwi, proporconylne nos i usta podbródek

spiczasty, twarz podłużna, wąsy, mówi po polsku.

Wzywa sią niniejszem wszystkie Komendy, sądy, władze i organy bezpieczeństwa śledzić za wyż wymienionem i w razie schwytania odstawić do tutejszego aresztu polowego.

3) List gończy, ogłoszony w tutejszym Dzienniku urzędowymNr. 8. przeciw Józefowi Przerasińskiemu niniejszem się odwołuje.

Wyżej wymieniony znajduje się już w areszcie sądu wojskowego we Włoszczowie.

C. i k. Komendant obwodu

Petzold

pułkownik

Awizo.

Jeneralny Zarząd fabryki lokomotyw państwowych węgierskich kolei żelaznych zawiadamia, że wymieniona wyżej fabryka może dostarczać parowe lokomobile, benzynowe, gazowe i ropne motory, także młockarnie parowe i pługi najlepszej marki, również wszystkie inne maszyny i narzędzia gospodarcze.